

TUUSULAN YLEISKAAVA 2040
Rakennemallien esittelytilaisuudet

MUISTIO

Tähän muistoon on koottu Etelä- ja Pohjois-Tuusulan esittelytilaisuuksissa käyty keskustelu pääpiirteissään. 11.10.2011 klo 18 kunnanvaltuuston kokoushuoneessa pidetyssä tilaisuudessa. Paikalla oli noin 40 kuntalaista, kaavapäällikkö Kaija Hapuoja, kaavasuunnittelijat Mika Heikkilä, Henna Lindström, Jaana Pohjola ja Asko Honkanen.

1. Hyrylässä pidetyn tilaisuuden avaaminen

Kaavapäällikkö Hapuoja avasi yleisötilaisuuden ja toivotti paikalla olleet tervetulleiksi.

2. Yleiskaava 2040:n suunnittelun tilanne, lähtökohtia ja laaditut rakennemallit

Kaavasuunnittelijat Henna Lindström ja Mika Heikkilä kertoivat suunnittelun tilanteesta, lähtökohdista ja laadituista rakennemalleista. Em. materiaaliin voi tutustua verkkosivuilla www.tuusula.fi/yleiskaava

3. Keskustelu, kysymykset ja vastaukset

Kaavoituslautakunnan pj Klaus Koivunen toimi keskustelun puheenjohtajana.

Puheenvuoro: Minkä vuoksi Nahkelan ja Rusutjärven kyläkeskukset on siirretty? Paikka ei ole kartalla oikein.

Vastaus: Kyläkeskukset on merkitty kartalle koulun sijainnin perusteella. Täplä on symbolinen merkintä. Huomioidaan jatkossa.

Puheenvuoro: 30000 asukasta ja 10000 työpaikkaa lisää - onko lähtökohta oikea? Työpaikkoja voisi olla enemmänkin.

Vastaus: Malleissa ei oleteta kantaa siihen miten paljon työpaikkoja tulee olemaan Tuusulassa. Jokaisessa mallissa on yhtä suuret työpaikka-alueet. Työpaikkamäärät on arvioitu tarvittavien palvelujen perusteella.

Puheenvuoro: B2-vaihtoehtoa ihmettelen. Eikö joukkoliikenne toimi Järvenpään suunnassa oikein hyvin jo nyt? Vai tarkoittaako joukkoliikenteen huomioiminen vain Tuusulan sisäistä joukkoliikennettä?

Vastaus: Joukkoliikenne syntyy tuolloin seudullisista syistä, eli useamman kunnan yhteyksistä. Rakennemalleissa tarkasteltiin joukkoliikennetaajamaa bussiliikenteen näkökulmasta.

Puheenvuoro: Miten viherkaava sisältyy tähän?

Vastaus: Siitä ei tule erillistä kaavaa, vaan tehdään strategiana.

- Puheenvuoro:** Minkälaisia visioita on Nahkelan suunnan joukkoliikenteestä? Voisiko Tuusula olla maalaiskunta, jossa käytetään omia autoja edelleen?
- Vastaus:** Mallit perustuvat vyöhyketarkasteluun. Lähtökohdaksi on se, että riittävä tiiviys luo riittävän edellytyksen bussiliikenteelle. Vuoroväliin ei voi antaa vastausta. Liikkuminen ei tietenkään muutu bussiliikenteen varaan yksinomaan, mutta pyritään siihen, että ihmiset asuvat lähellä palveluita ja tarjotaan mahdollisuus siihen, että ilman omaa autoa pärjää.
- Puheenvuoro:** Onko maalaismainen asuminen jäämässä unholaan?
- Vastaus:** Kovin tiivistä rakenteesta ei ole kysymys. Melko tavanomainen omakotimainen asuminen on riittävän tiivistä joukkoliikenteen toimivuuden kannalta (20 as / ha).
- Puheenvuoro:** Miksi läntinen ohitustie on jälleen suunnitelmassa? Rautatiehen tulisi tukeutua kaikkien – niinkö? Rautatie tarvitsee valtion tukea eikä siltikään toimi. Tiet sentään toimivat.
- Vastaus:** Ohitustiehen ei oteta kantaa rakennemalleissa. Jos Hyrylän kautta tulee rata, se tukee Hyrylän kasvua, mutta mallit eivät edellytä sen toteuttamista.
- Puheenvuoro:** Liityntäpysäköintipaikat tulisi muistaa, jotta Helsinkiin ei tarvitse lähteä autolla vaan linja-autolla.
- Vastaus:** Liikenteen osalta tehdään vielä selvitystä. Maakuntakaavassa otetaan kantaa myös liityntäpysäköintipaikkoihin. Lisäksi on 14 kunnan alueelle, jossa liikenneverkkoa on jo selvitetty Helsingin seudun liikennejärjestelmätyössä (HLJ). Tässä vaiheessa yleiskaavan laadintaa ei vielä ole paneuduttu liikenneverkkoon.
- Puheenvuoro:** Vähintään yhtä oleellista on vesihuolto. Olemassa oleva kapasiteetti pitää huomioida. A1 ja A2 – vaihtoehdot edellyttävät suuria investointeja. Missä vaiheessa nämä neljä rakennemallia on valittu? Kaikissa vaihtoehdoissa taajamille on lähes samat kasvuluvut kuhunkin taajamaan, vaikka maakuntatasolla on väläytelty vaihtoehtona myös Nuppulinna tienoille suurempaa kasvua.
- Vastaus:** Tekniseltä kannalta selvitetään vesihuollon rakentamistarpeita. Nuppulinna kasvaa tutkittiin jo alustavissa rakennemalleissa. Nuppulinna on haasteellinen ja kallis, koska se olisi erillinen taajama, mistä johtuen sitä ei ole enää selvitetty näissä rakennemalleissa.
- Puheenvuoro:** Moni muuttaa Tuusulaan, koska haluaa päästä maalle asumaan. Ohjaako tämä kaava haja-asutusalueen rakentamista?
- Vastaus:** Suunnittelun lähtökohdat tulevat mm. valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja maakuntakaavasta, jotka edellyttävät tiivistämää. Tiedämme mikä on Tuusulan visio - jää nähtäväksi kuinka pitkälle se kantaa. Kun taajamiin keskitetään, jää enemmän vapaata tilaa. Mitä haja-asutusrakentamiseen tulee, maakuntakaavassa yritettiin ottaa tätä haltuun ja pyrittiin löytämään keinot ohjata hajarakentamista. Ellei meille tule selkeätä ohjetta siitä, että tulee muuttaa ajattelutapaa, ovat haja-asutusalueiden osayleiskaavat edelleen käyttökelpoisia. Jos ajatellaan, että Tuusula jää kehyskuntien alueelle maaseuduksi, epäilen ettei se onnistu. Jos nykyinen hajarakentaminen olisi nykyisissä taajamissa, palvelut olisivat paremmat.
- Puheenvuoro:** Toisaalta sitä tulee arvostaa, että Tuusulassa on voitu rakentaa haja-asuntoja. Jos tämä tyrehdytetään jatkossa, voi Tuusulan vetovoima heiketä.
- Vastaus:** Kunta saa kaavoitetuista tonteista voittoa, jolla kustannetaan palveluita myös niille, jotka haja-asuttajat tarvitsevat.

- Puheenvuoro:** Tuusula on kylien kunta. Sekä maakuntakaavatyössä että yleiskaavatyössä tulisi puhua kylien elinvoimaisuuden säilyttämisestä. Kannatan sitä, että Hyrylän tulee kasvaa, mutta myös kylien elinvoimaisuus on tärkeää.
- Puheenvuoro:** Valtiovalta ohjaa Tuusulan kehitystä. Helsinki-Vantaan ympäristöluvan myötä lähtee iso osa Rykmentinpuiston asutuksesta.
- Vastaus:** Ympäristöluvasta on valitettu ja sen vaikutukset tiedetään. Ympäristölupa ei muuta rakennemalleja, vaan suunnitelmat on tehty tämänhetkisen maakuntakaavan lentomelun verhoikärien mukaisesti. Lentomelu otetaan huomioon toki suunnittelussa. Tämä on iso kysymys koko Uudellamaalla.
- Puheenvuoro:** Rusutjärven ja Vaunukankaan välillä on peltoalue, joka tulisi säilyttää viljelykäytössä. Alue on otettu jo 1700-luvulla viljelykäyttöön. Tuusulan mallia peltorakentamisesta ei voi hyväksyä.
- Puheenvuoro:** Jokelan ja Hyrylän kasvu on reipasta. Miksi ei Kellokoskella?
- Vastaus:** Vaikka karkeassa esityksessä kasvut ovat olleet samat pohjoisten taajamiin, todennäköisesti B-malleissa myös Pohjois-Tuusulassa kasvu on pienempää, kun uusi taajama ottaa osuuden koko kunnan kasvusta. Kellokoskella 2000 asukkaan lisäys tukee bussiliikenteen järjestämistä. Jokelassa sen sijaan 6000 uuden asukkaan sijoittaminen tukee junan käyttöä. Syy siihen miksi kasvu keskittyy etelään, selittyy vetovoimalla.
- Puheenvuoro:** Kuinka voimakkaasti yleiskaava ohjaa muuta kaavoitusta? Jouhisara ja Kiventaka?
- Vastaus:** Yleiskaava vaikuttaa toki. Jouhisaran kaavaa ei jatkettu, vaan päätettiin laatia ensin yleissuunnitelma.
- Puheenvuoro:** Painaako kuntalaisten ääni?
- Vastaus:** Painaahan se, kun Jouhisarankin kaavatyö pysähtyi.
- Puheenvuoro:** Jääkö yleiskaava strategiseksi vai tulee siitä aluevaraussuunnitelma? Tuusulan osayleiskaavoissa ohjataan pellolle rakentamista, joten asia on jo tiedostettu. Myös valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa tämä on huomioitu. Rakennemalleissa on hyvää, että ne ovat erilaisia ja se aiheuttaa keskustelua.
- Vastaus:** Toiveissa on, että keskustelujen pohjalta löytyisi se malli, jonka pohjalta päästäisiin laatimaan aluevarauskaavaa. Asiasta päätetään valtuustotasolla.
- Puheenvuoro:** Ihmettelen Hyrylän urbanisointispyrkimyksiä. Onko tehty skenaariota siitä, miten kuntarajat muutetaan? Kaavatyö voi olla turhaa, jos kuntaliitoksia tehdään. Helsinki-Vantaan ympäristölupaan liittyen: yölentokielto muuttaa lentokäyriä oleellisestikin. Missä määrin on Tuusulan kunnan alueella tehty kyläsuunnitelmia? Ainakin Ruotsinkylässä on tehty sellainen – onko se huomioitu?
- Vastaus:** Maakuntakaavatyö on menossa. Siinä ei huomioida kuntarajoja. KUUMA-yhteistyönä laaditaan 10 kunnan alueelle kehityskuva. Parhaillaan on tekeillä 14 kunnan kehityskuva, mutta se on melko yleispiirteinen ja halutaan tarkentaa sitä KUUMA-kuntien alueelle. Lisäksi on maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus valmisteilla. Tuusulan osalta on ollut tavoitteena 400 asunnon tuottamisen mahdollistaminen. Riippumatta siitä, minkä kunnan alueella mikin alue on, rakennetaan ne lopulta.

Lentomelukäyristä – Finavian kanssa käydyissä neuvotteluissa kävi ilmi, että ainakaan Finavian taholta ei ole käynnistetty suunnittelua yölentomelukäyrien osalta.

Kyläsuunnitelmat ovat kyläläisten itsensä tuottamia. Tällä hetkellä ei ole projektia, että kunta laatisi suunnitelmat.

Puheenvuoro: Kyläsuunnitelmasta on hyvä jatkaa. Jos kuntarajat poistuvat, ottamatta siihen kantaa, lähialueyhteistyö tulisi huomioida yleiskaavatyössä. Hyvinkäällä ja Mäntsälässä on taajamavisioita Tuusulan rajan tuntumassa. Kunnanraja voi muuttua muutoinkin kuin Tuusula-Kerava-Järvenpää –alueella. Rajojen ylittävää yhteistyötä pitää tiivistää.

Kyläkaava on kyläläisten oma-aloitteisesti tekemää suunnittelua EU-rahoitteisesti. Siihen on jokaisella kylällä mahdollisuus hakea tukea. Se tukee maakunnan mansikkapaikkavisioita.

Puheenvuoro: Se, että yleiskaavaa laaditaan on hyvä. Se on hyvä työkalu käydä keskustelua myös kuntien välillä.

Puheenvuoro: 2 % kasvuennuste tuntuu kovalta, kun nytkin tuntuu, etteivät rahat riitä. Mikä on ollut vuodesta 1980-vuodesta tähän päivään kasvuprosentti?

Vastaus: Pitkän aikavälin kasvun keskiarvo on ollut n. 2 %. Viime vuosina kasvu on ollut yli 1 %, mutta ei 2 %:a. 2 % kasvulla talouden arvioidaan vielä olevan hallinnassa.

Puheenvuoro: Virkistysaluekäyttö – miten se näkyy rakennemalleissa?

Vastaus: Jos tehdään tiivistä rakennetta, vapaata aluetta säilyy enemmän taajaman ulkopuolella. Vaikka taajama-alue on merkitty tietyllä tiiviydellä, on taajama-alueen sisällä virkistysalueita. Asiaa voidaan erikseen virkistysaluestrategiassa.

Puheenvuoro: Missä määrin on otettu huomioon pohjavesialueet? Taajamaa ja työpaikka-aluetta on merkitty pohjavesialueille.

Vastaus: Parhaat rakennusmaat ovat aiemmin olleet pohjavesialueella, eli taajamat on rakennettu pohjavesialueille pitkälti. Jos olevia taajamia halutaan tukea ja kasvattaa, rakentamista tulee jatkossakin pohjavesialueille.

Puheenvuoro: Edustaako se kestävä kehitystä?

Vastaus: Kestävä kehitys on muutakin pohjavesien suojelua, mm. tiivistä taajamaa.

Puheenvuoro: Asuntomessualue on rakennettu pohjavesialueelle kestävä kehityksen periaatteella.

Puheenvuoro: 30-vuotinen aikaikkuna ja strateginen suunnittelu keskittyy Hyrylään. Miksei vaihtoehto B1 kiinnosta, kun voisimme asuttaa ihmiset lähemmäs työpaikkoja?

Vastaus: Hyvä idea, mutta lentomeluongelmat estävät. Uskomme, että Lentorata tulee Hyrylän kautta, jolloin asukaspotentiaalia aseman ja radan saamiseksi Hyrylään on riittävästi kun rataa ollaan rakentamassa.

4. Tilaisuuden päättäminen

Kaavapäällikkö Hapuoja kiitti osallistujia keskustelun päätyttyä ja esitti toiveen, että saisimme runsaasti palautetta rakennemalleista.

Muistion laati

Asko Honkanen
kaava-arkkitehti
p. 040 314 2012
etunimi.sukunimi@tuusula.fi

5. Jokelassa pidetyn tilaisuuden avaaminen 18.10.2011

Kaavapäällikkö Hapuoja avasi tilaisuuden.

6. Yleiskaava 2040:n suunnittelun tilanne, lähtökohtia ja laaditut rakennemallit

Kaavasuunnittelijat Lindström ja Heikkilä kertoivat lyhyesti yleiskaavan taustoista ja rakennemallit esiteltiin.

7. Keskustelua

Keskusteltiin rakennemalleista. Pinnalle nousivat mm.

- Nuppulinna - kylämerkintä
- Läntinen ohikulkutie ja liikenneverkko
- Ristikytö ja kuntaliitosasiat
- Kellokosken ja Mäntsälän rajapintasuunnittelu
- Rykmentinpuisto
- Joukkoliikenne ja lentorata
- todettiin, että vaikka yleiskaavaluonnos voi olla useamman eri mallin yhdistelmä, tulisi valita selkeä kehitettävä suunta

8. Tilaisuuden päättäminen

Kaavapäällikkö Hapuoja kiitti osallistujia keskustelun päätyttyä ja esitti toiveen, että saisimme runsaasti palautetta rakennemalleista.